

«Βάκχες» του Ευριπίδη από τη Θεατρική Ομάδα ΜΙΤΟΣ

Σκηνοθεσία/μουσική: Λούκας Βαλέβσκι. **Διασευτή/δραματογραφική επεξεργασία:** Έλενα Αγαθοκλέους, Ράνια Ιακώβου. **Παρατηρητής:** Σπύρος Χαραλάμπους. **Καθοδήγηση φωνής σε ανοικτό χώρο:** Διομήδης Κουφτερός. **Διδασκαλία κλασικής ινδικής μουσικής:** Ravi Saundankar. **Χοράρχης:** Λεύκιος Δημοσθένους. **Κινησιολογία:** Λούκας Βαλέβσκι. **Κατασκευή σκηνικών:** Γιώργος Μαυρογένους, Μενέλαος Παπαγιώργης. **Παίζουν:** Έλενα Αγαθοκλέους, Λούκας Βαλέβσκι, Διομήδης Κουφτερός. **Χορός:** Νικόλας Αρκαδίου, Γιώργος Ονησιφόρου, Ravi Saundankar, Λεύκιος Δημοσθένους, Κωνσταντίνος Μελίδης.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

Η πορεία αυτής της παραγωγής μέσα από το χρόνο, από τότε που η ομάδα άρχισε να μελετά τα χορικά των «Βακχών» του Ευριπίδη στην αρχαία ελληνική και μέχρι την παράσταση που δόθηκε στα πλαίσια του 16ου Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, διήρκησε πάνω από τρία χρόνια. Η Θεατρική Ομάδα ΜΙΤΟΣ παρουσίαζε κατά καιρούς τα δείγματα της εν εξελίξει έρευνάς της, στην Κύπρο και στο εξωτερικό, όπως π.χ. στο Φεστιβάλ Αθηνών OFF. Οι δραστηριότητες του Κέντρου Παραστατικών Τεχνών είναι όντως πλούσιες, για τις οποίες όμως γνωρίζω χάρη στην αναπτυσσόμενη επικοινωνιακή του πολιτική, μέσα από ενημερωτικά mail και δελτία Τύπου, επειδή με περιέργια επίμονο τρόπο κάτι συνέβαινε κάθε φορά που ήθελα να πάω να δω τι γίνεται εκεί, στο Παλιό Ξυδάδικο. Η μοναδική φορά που είδα απόσπασμα από τις «Βάκχες» ήταν στα πλαίσια κάποιου πλατφόρμας χορού, με την Έλενα Αγαθοκλέους στο πένθιμο πέραςμα της Αγαύης, αν δεν κάνω λάθος. Τα λέω, επειδή θα προτιμούσα η παράσταση που είδα στο Κούριο να μην παρουσιαζόταν ως, ή μάλλον να μην αποτελούσε την τελευταία εκδοχή της μελέτης της ομάδας. Ίσως είναι ένα άλλοθι για θεατή που λόγω συγκυριών οφείλει να παρουσιάσει δημόσια την άποψή του για το δρώμενο και πρέπει να προχωρήσει πέρα από τις μονολεκτικές αντιδράσεις των συνθεατών του («πρωτοποριακό», «ανατρεπτικό», «Γκροτόβσκι», «κάτι άλλο, διαφορετικό»). Επειδή άλλο είναι να βλέπεις ανθρώπους να ψάχνουν και άλλο να αντιμετωπίζεις την παράσταση ως ολοκληρωμένο εύρημα.

Θεωρώ πως κάθε προσπάθεια ανεβάσματος των «Βακχών» είναι εξερευνηση μονό μιας από τις περιπλνόμενες γραμμές του ευριπίδειου λαβυρίνθου. Πόσο και πώς πρέπει να βακχεύει ο χορός; Πόσο «Κρέοντας» πρέπει να παρουσιαστεί ο Πενθέας, κατά πόσο η σύγκρουσή του με το Διόνυσο μπορεί να παρουσιαστεί ως σύγκρουση της κατεστημένης τάξης με τη μεθυστική αναρχία; Πώς πρέπει κι αν πρέπει να συνδυάζονται η γοητεία και η τρομακτικότητα στη μορφή του Διόνυσου; Είναι μόνο μερικές από τις ερωτήσεις που αποτελούν το ερωτηματολόγιο των «Βακχών». Όμως η έρευνα της Ομάδας ΜΙΤΟΣ αφορά και άλλα πεδία. Οι κοινές ρίζες του αρχαίου ελληνικού δράματος με τη θεατρική παράδοση της Ανατολής, στοιχεία του γαπωνέζικου θεάτρου, η ινδική μουσική σε συνδυασμό με τα αρχαιοελληνικά χορικά-η δημιουργική ομάδα προσπαθεί

να βυθιστεί σε πολιτισμικό νοστρατικό παρελθόν, να βρει κοινό τελετουργικό παρανομαστή. Και επαναλαμβάνω, οι λέξεις «προσπαθεί» και «ψάχνει» είναι λέξεις αξιέπαινες, τη λέξη «βρήκε» δε νομίζω να την υιοθετεί η ίδια η ομάδα. Ο σκηνοθέτης της παράστασης Λούκας Βαλέβσκι διαλύει τη φιγούρα του Διόνυσου στην περιφρέουσα ατμόσφαιρα της παράστασης, στη μουσική, στο λόγο του χορού. Στο κέντρο του δρώμενου ο Πενθέας (Έλενα Αγαθοκλέους), στο κέντρο της μορφής του Πενθέα – η ανεπάρκειά του, η ανικανότητά του να αντιμετωπίσει το άγνωστο, το καινούργιο. Όπως αποδεικνύεται, δεν είναι υποκριτικά εύκολο(η εξεζητημένη εκφορά του λόγου δε φαίνεται να είναι καλή επιλογή) και ίσως δεν είναι αρκετό να κρατηθούν αυτά τα χαρακτηριστικά ως κύριο γνώρισμα του ρόλου κατά τη διάρκεια της παράστασης. Δε βρίσκω και πολύ λογική την κωμικοποίηση της σκηνής του Κάδμου και του Τειρεσία (Βαλέβσκι και Διομήδης Κουφτερός), επειδή η διπλή κωμική χροιά (και Πενθέας, και Κάδμος-Τειρεσίας) δεν αποδίδει τη διαφοροποίηση της στάσης τους απέναντι στον ερχομό του καινούργιου.

Είναι ενδιαφέρουσα η κίνηση της παράστασης (Λούκας Βαλέβσκι). Ρυθμική και επαναλαμβανόμενη, οργανώνει και μορφοποιεί το δρώμενο. Εκφράζει την τραγικότητα της Αγαύης και την αυτοκαταστροφικότητα του Πενθέα καλύτερα από το λόγο.

Πιστεύω πως το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ έχει ρόλο να διαδραματίσει καλύπτοντας την –πειραματική– πτέρυγα του κυπριακού θεατρικού οικοδομήματος, κυρίως λόγω σταθερής κατεύθυνσης ερευνών και αναζητήσεων, λόγω σταθερής σύνθεσης των βασικών συντελεστών της ομάδας, λόγω της μόνιμης στέγης και της ευρύτητας των δράσεων. Οι δουλειές που μπορούν να χαρακτηριστούν ως πειραματικές δύσκολα μπορούν να έχουν το σύνολο των πιο πάνω γνωρισμάτων.